

Plats och tid

Oskarshamnssalen, 2025-06-16 kl. 13:00 – 14:10

Beslutande

Rolf Lindström (M), Ordförande
Anita Hultgren (S) 1:e vice ordförande
Andreas Englund (KD) 2:e vice ordförande
Kerstin Johnsson (S)
Jörgen Johansson (S) Ersättare för Rickard Bäck (S)
Lars-Olof Johnsson (S) Ersättare för Marie-Louise Örn-Lagerqvist (S)
Göte Pettersson (M) Ersättare för Connéelia Lundin (M)
Pontus Welin (L)
Peter Bohman (SD)
Veronica Guljas (V) Ersättare för Lena Fyhr (V)
Maria Dahlberg Aldebert (S) Ersättare för Hanna Anderstedt (C)

Övriga deltagare

Cecilia Wahlström, socialchef.
Åsa Strömberg, nämndsekreterare.
Cecilia Ekberg, förvaltningsekonom.
Therese Järlefalk Prakatur, områdeschef OF.
Admir Robovic, sektionschef Hemtjänst ÅO.

Paragrafer

§§ 49-50

Justeringens plats och tid

Protokollet justeras digitalt 2025-06-16.

Underskrifter

Rolf Lindström (M)
Ordförande

Andreas Englund (KD)
Justerare

Åsa Strömberg
Nämndsekreterare

Anslag

Det justerade protokollet offentliggörs på kommunens digitala anslagstavla.

Beslutsinstans: Socialnämnden

Sammanträdesdatum: 2025-06-16

Anslaget sätts upp: 2025-06-18

Anslaget tas ned: 2025-07-10

Förvaringsplats för protokollet: Socialförvaltningen

Underskrift

Åsa Strömberg

Utdragsbestyrkande

Innehållsförteckning

§	Rubrik	Sida
§ 49	Kallelse och dagordning Extra SN 2025-06-16	3
§ 50	Socialnämndens åtgärdsplan för budget i balans - Slutrapportering	4

§ 49

Dnr

Kallelse och dagordning Extra SN 2025-06-16

Socialnämndens beslut

1. Utskickad kallelse godkänns som dagordning för sammanträdet.

§ 50

Dnr SN 2025/000083-4

Socialnämndens åtgärdsplan för budget i balans - Slutrapportering

Socialnämndens beslut

1. Socialnämnden beslutar att notera de pågående åtgärder som redovisas i åtgärdsplan för budget i balans som mottagna. Nämnden ska följa upp arbetet med åtgärdsplanen löpande och vid förslag om nya insatser ta beslut.
2. Socialnämnden beslutar att rekryterande chef ska göra en noggrann prövning om vakanser kan hanteras på annat sätt än genom nyrekrytering. Rekryterande chef ska alltid samråda med överordnad chef och denne ska godkänna eventuell rekrytering. Arbetet ska följas upp i socialnämnden inom ramen för uppföljningen av åtgärdsplanen.
3. Socialnämnden beslutar att ge socialchefen i uppdrag att ta fram en konsekvensbeskrivning om avveckling av varm mat inom hemtjänsten som biståndsbedömd insats. I samband med konsekvensbeskrivningen ska också förslag till eventuella kompensatoriska åtgärder redovisas. Uppdraget ska redovisas till nämnden senast i september.
4. Socialnämnden beslutar att ge socialchefen i uppdrag att göra en konsekvensbeskrivning av att medarbetare inom hemtjänsten slutar att göra fysiska varuinköp som biståndsbedömd insats. Konsekvensbeskrivningen ska beskriva konsekvenserna av att inköpen istället görs via nätet. Uppdraget ska redovisas till nämnden senast i september.
5. Socialnämnden beslutar att ge socialchefen i uppdrag att genomföra en översyn av riktlinjerna för biståndsbedömning inom äldreomsorg och omsorg om personer med funktionsnedsättning, i syfte att pröva möjligheterna till mer kostnadseffektiva tillämpningar. Särskilt vikt ska läggas vid hur beviljade insatser följs upp och utvärderas. Uppdraget ska redovisas till nämnden senast i september.
6. Socialnämnden noterar beslut i kommunstyrelsen gällande uppdrag till kommundirektören (KS 2025-05-27, § 110) som mottaget och ger förvaltningen i uppdrag att återrapporera till nämnd i samband med rapportering om åtgärdsplanen.
7. Socialförvaltningen får i uppdrag att utreda införandet av en enhetschef per boende inom äldreomsorgen. Ett boende ska vara minst ett hus. En enhetschef får ansvara för flera boenden. Uppdraget ska redovisas i oktober.
8. Socialförvaltningen får i uppdrag att omorganisera träffpunkterna så att den överbemanning som finns delar av dagen till följd av heltidsresan används för att bedriva verksamheten. En redovisning om hur verksamheten kommer att organiseras ska presenteras för nämnden i oktober.
9. Socialnämnden beslutar att föreslå kommunstyrelsens personalutskott att chefer inom socialförvaltningen inte får arbeta på distans under resterande del av år 2025.
10. Socialnämnden beslutar att ge socialchefen i uppdrag att färdigställa den pågående översynen av valfrihetssystemet enligt lagen om valfrihetssystem (LOV) inom hemtjänsten. Utredningen ska innehålla konsekvensbedömning avseende ekonomi, kvalitet, brukarperspektiv och administration, samt lämna förslag till ett eventuellt avvecklingsbeslut för att gå vidare med förslag till kommunfullmäktige. Redovisning ska ske senast i september.
11. Socialnämnden beslutar att socialchefen ska redovisa kostnaderna för konsulter såsom stöd för schemaläggning. Redovisningen ska också innehålla en prognos för helåret 2025. Uppdraget ska redovisas till nämnden senast i september.

12. Förvaltningen ska ta tillvara på personalens goda idéer och tankar, öka delaktigheten hos personal och skyddsombud. Redovisa för nämnden hur förvaltningen, personal och våra fackliga organisationer samarbetar.
13. Förvaltningen begränsar externa hyreskostnader för verksamhet som t.ex. konferenser. Verksamheten ska så långt det är möjligt nyttja kommunens egna lokaler.
14. socialförvaltningen beslutar att återgå till den redovisningen nämnden hade år 2018, då varje enhets budget presenterades. Detta införs från budgetåret 2026 efter kontroll att rätt ingångsvärden föreligger.

Ärendet

Kommunstyrelsen gav socialnämnden 2025-03-25 § 58 i uppdrag att arbeta för att eliminera de negativa avvikelserna och öka fokus på kostnadskontrollen med beslut om en åtgärdsplan. Nämnden skulle återrapportera den beslutade åtgärdsplanen med syfte att få en ekonomi i balans vid kommunstyrelsens nästkommande sammanträde. Vid kommunstyrelsens sammanträde 2025-04-29 § 85 fattades det beslut om att socialnämnden ska komplettera åtgärdsplanen med beräknad tid för respektive åtgärd till kommunstyrelsens sammanträde i juni månad med en delredovisning i maj månad.

Socialförvaltningen har redovisat åtgärdsplanen på socialnämndens sammanträde 2025-05-21 och fick då i uppdrag att utreda tillkommande förslag.

Förvaltningen fick i uppdrag vid senaste Socialnämnd att utreda om skattehöjningen för återöppnandet av Hultgårdsvägen 1A, fd Charlottagården ingår i budgeten utifrån prislappsmodellen. Enligt budgetchef och ekonomichef så är det omställningspotten på 6 mnkr som motsvarar skattehöjningen.

Socialnämnden har sammanställt sina tidigare ekonomiska redovisningar i form av en åtgärdsplan för att uppnå en budget i balans. I åtgärdsplanen framgår vilka åtgärder som är pågående, vilka ekonomiska konsekvenser dessa bedöms få, vilka konsekvenser/effekter de beräknas få på verksamhetens kvalitet samt tidsplan för respektive åtgärd.

Häri finns även förslag på åtgärder som förvaltningen önskar lyfta till politiken som är av mer principiell karaktär samt möjliga åtgärder som behöver utredas.

Bakgrund

Socialnämnden är ansvarig myndighet för flera olika verksamheter som är tydligt lagstyrda. Därmed har socialnämnden ansvaret och skyldigheten att bistå medborgarna i Oskarshamns kommun med den hjälpen och det stödet de har rätt till.

Flertalet politiska beslut har påverkat socialnämndens verksamheter och därmed budget de senaste åren, både på lokal nivå och på nationell nivå. Beslut om att införa Heltidsresan fattades i april 2016 vilket först nu har gett effekt. Beslut om 11 timmar dygnsvila fattades i oktober 2023 på EU-nivå och tolkades därefter utav svenska myndigheter på ett mycket strikt sätt vilket har lett till ökade kostnader. I Oskarshamns kommunfullmäktige togs 2021-11-15 beslut om att återöppna Hultgården i Misterhult vilket har lett till ökade kostnader för socialnämnden.

Socialförvaltningen är en komplicerad och omfattande organisation som länge präglats av besparingar och nedskärningar. Situationen är liknande för flertalet socialförvaltningar i landet vilket har lett till bland annat att administrativa stöd har skurits bort, minuträkning i hemtjänsten och en ökad press på chefer och medarbetare att hålla budget. Samtidigt som kraven från brukare, anhängiga och medborgare generellt sätt ökar. Socialförvaltningens organisation ser mycket annorlunda ut idag än för 50 år sedan precis som dess uppdrag men även då kraven från brukare, anhängiga och lagstiftning har skärpts och utökats. Den nya socialtjänstlagen som träder i kraft den 1

juli 2025 kommer att ställa ytterligare krav på förvaltningens förmågor likväl som hela kommunen och civilsamhället.

Åtgärderna som socialförvaltningen föreslår i planen är långtgående men de presenteras med denna bakgrund i åtanke och med förhoppningen om att de ska leda till en budget i balans, bättre service till brukarna och en bättre arbetsmiljö för medarbetarna.

Konsekvenser för barn och unga

Barn och unga påverkas inte negativt av förslaget till beslut.

Ärendets behandling

Socialförvaltningen föreslår i tjänsteutlåtande 2025-06-12 att:

1. Socialnämnden beslutar att notera de pågående åtgärder som redovisas i åtgärdsplan för budget i balans som mottagna. Nämnden ska följa upp arbetet med åtgärdsplanen löpande och vid förslag om nya insatser ta beslut.
2. Socialnämnden beslutar att rekryterande chef ska göra en noggrann prövning om vakanser kan hanteras på annat sätt än genom nyrekrytering. Rekryterande chef ska alltid samråda med överordnad chef och denne ska godkänna eventuell rekrytering. Arbetet ska följas upp i socialnämnden inom ramen för uppföljningen av åtgärdsplanen.
3. Socialnämnden beslutar att ge socialchefen i uppdrag att ta fram en konsekvensbeskrivning om avveckling av varm mat inom hemtjänsten som biståndsbedömd insats. I samband med konsekvensbeskrivningen ska också förslag till eventuella kompensatoriska åtgärder redovisas. Uppdraget ska redovisas till nämnden senast i september.
4. Socialnämnden beslutar att ge socialchefen i uppdrag att göra en konsekvensbeskrivning av att medarbetare inom hemtjänsten slutar att göra fysiska varuinköp som biståndsbedömd insats. Konsekvensbeskrivningen ska beskriva konsekvenserna av att inköpen istället görs via nätet. Uppdraget ska redovisas till nämnden senast i oktober.
5. Socialnämnden beslutar att ge socialchefen i uppdrag att genomföra en översyn av riktlinjerna för biståndsbedömning inom äldreomsorg och omsorg om personer med funktionsnedsättning, i syfte att pröva möjligheterna till mer kostnadseffektiva tillämpningar. Särskilt vikt ska läggas vid hur beviljade insatser följs upp och utvärderas. Uppdraget ska redovisas till nämnden senast i oktober.
6. Socialnämnden noterar beslut i kommunstyrelsen gällande uppdrag till kommundirektören (KS 2025-05-27, § 110) som mottaget och ger förvaltningen i uppdrag att återrapportera till nämnd i samband med rapportering om åtgärdsplanen.

Dagens sammanträde

Cecilia Wahlström redovisar ärendet och svarar på frågor.

Ordförande ställer proposition på förvaltningens förslag till beslut punkt 1 och finner att socialnämnden bifaller detsamma.

Ordförande ställer proposition på förvaltningens förslag till beslut punkt 2 och finner att socialnämnden bifaller detsamma.

Ordförande ställer proposition på förvaltningens förslag till beslut punkt 3 och finner att socialnämnden bifaller detsamma.

Ordförande yrkar på att förvaltningens förslag till beslut punkt 4 ändras till att redovisning av uppdrag sker i september. Pontus Welin (L) och Andreas Englund (KD) yrkar bifall till förvaltningens förslag att redovisning ska ske i oktober.

Ordförande ställer proposition på förvaltningens förslag till beslut punkt 4 mot ordförandes ändringsyrkande att redovisning av uppdrag sker i september och finner att socialnämnden bifaller ordförandes ändringsyrkande.

Ordförande yrkar på att förvaltningens förslag till beslut punkt 5 ändras till att redovisning av uppdrag sker i september. Pontus Welin (L) och Andreas Englund (KD) yrkar bifall till förvaltningens förslag att redovisning ska ske i oktober.

Ordförande ställer proposition på förvaltningens förslag till beslut punkt 5 mot ordförandes ändringsyrkande att redovisning av uppdrag sker i september och finner att socialnämnden bifaller ordförandes ändringsyrkande.

Ordförande ställer proposition på förvaltningens förslag till beslut punkt 6 och finner att socialnämnden bifaller detsamma.

Tilläggsyrkanden:

1. Anita Hultgren (S) yrkar att ge förvaltningen i uppdrag att införa en enhetschef per boende inom äldreomsorgen. Ett boende ska vara minst ett hus. En enhetschef får ansvara för flera boenden.

Pontus Welin (L) och Andreas Englund (KD) yrkar att istället ge förvaltningen i uppdrag att utreda införande av en enhetschef per boende enligt Anita Hultgrens (S) förslag. Uppdraget ska redovisas i oktober 2025.

Ordförande ställer proposition på Anita Hultgrens (S) förslag mot Pontus Welins (L) och Andreas Englunds (KD) yrkande och finner att socialnämnden bifaller Pontus Welins (L) och Andreas Englunds (KD) yrkande.

2. Anita Hultgren (S) yrkar att ge socialförvaltningen i uppdrag att omorganisera träffpunkterna så att den överbemanning som finns delar av dagen till följd av heltidsresan används för att bedriva verksamheten. En redovisning om hur verksamheten kommer att organiseras ska presenteras för nämnden i september.

Pontus Welin (L) och Andreas Englund (KD) yrkar att redovisning av uppdraget ska ske i oktober istället.

Ordförande ställer proposition på Anita Hultgrens (S) yrkande mot Pontus Welins (L) och Andreas Englunds (KD) ändringsyrkande och finner att socialnämnden bifaller Pontus Welin (L) och Andreas Englund (KD) yrkande.

3. Socialnämnden beslutar att föreslå kommunstyrelsens personalutskott att chefer inom socialförvaltningen inte får arbeta på distans under resterande del av år 2025.

Pontus Welin (L) och Andreas Englund (KD) yrkar avslag på förslaget då det finns risk att tjänsten som enhetschef kommer att bli mindre attraktiv.

Ordförande ställer proposition på Anita Hultgrens (S) yrkande mot Pontus Welins (L) och Andreas Englunds (KD) avslagsyrkande och finner att socialnämnden bifaller Anita Hultgrens (S) yrkande.

4. Anita Hultgren (S) yrkar att socialförvaltningen får i uppdrag att färdigställa den pågående översynen av valfrihetssystemet enligt lagen om valfrihetssystem (LOV) inom hemtjänsten. Utredningen ska innehålla konsekvensbedömning avseende ekonomi, kvalitet, brukarperspektiv och administration, samt lämna förslag till ett eventuellt avvecklingsbeslut för att gå vidare med förslag till kommunfullmäktige. Redovisning ska ske senast i september.

Pontus Welin (L) och Andreas Englund (KD) yrkar avslag på Anita Hultgrens (S) yrkande.

Ordförande ställer proposition på Anita Hultgrens (S) yrkande mot Pontus Welins (L) och Andreas Englands (KD) avslagsyrkande och finner att socialnämnden bifaller Anita Hultgrens (S) yrkande.

Pontus Welin (L) och Andreas Englund (KD) reserverar sig mot beslutet.

5. Anita Hultgren (S) yrkar Socialnämnden beslutar att socialchefen ska redovisa kostnaderna för konsulter såsom stöd för schemaläggning. Redovisningen ska också innehålla en prognos för helåret 2025. Uppdraget ska redovisas till nämnden senast i september.

Pontus Welin (L) och Andreas Englund (KD) yrkar avslag på Anita Hultgrens (S) yrkande.

Ordförande ställer proposition på Anita Hultgrens (S) yrkande mot Pontus Welins (L) och Andreas Englands (KD) avslagsyrkande och finner att socialnämnden bifaller Anita Hultgrens (S) yrkande.

6. Anita Hultgren (S) yrkar att Socialnämnden beslutar att förvaltningen ska ta tillvara på personalens goda idéer och tankar, öka delaktigheten hos personal och skyddsombud. Redovisa för nämnden hur förvaltningen, personal och våra fackliga organisationer samarbetar.

Pontus Welin (L) och Andreas Englund (KD) yrkar avslag på Anita Hultgrens (S) yrkande.

Ordförande ställer proposition på Anita Hultgrens (S) yrkande mot Pontus Welins (L) och Andreas Englands (KD) avslagsyrkande och finner att socialnämnden bifaller Anita Hultgrens (S) yrkande.

7. Anita Hultgren (S) yrkar på att förvaltningen eliminerar externa hyreskostnader för verksamhet som t.ex. konferenser. Verksamheten ska så långt det är möjligt nyttja kommunens egna lokaler.

Pontus Welin (L) och Andreas Englund (KD) yrkar bifall till Anita Hultgrens (S) yrkande.

Ordförande föreslår att ordet "Eliminera" byts ut mot ordet "begränsa" i förslaget.

Ordförande ställer proposition på Anita Hultgrens (S) yrkande med ordförandes ändringsyrkande och finner att socialnämnden bifaller detsamma.

8. Anita Hultgren (S) yrkar att socialförvaltningen beslutar att återgå till den redovisningen nämnden hade år 2018, då varje enhets budget presenterades. Detta införs från budgetåret 2026 efter kontroll att rätt ingångsvärden föreligger

Pontus Welin (L) och Andreas Englund (KD) yrkar bifall till Anita Hultgrens (S) yrkande.

Ordförande ställer proposition på Anita Hultgrens (S) yrkande och finner att socialnämnden bifaller detsamma.

Protokollsanteckning till ärende 50

Kristdemokraterna yrkar idag bifall till förvaltningens tidigare föreslagna åtgärder för budget i balans. Den ohållbara ekonomiska situationen riskerar att drabba kärnverksamheten inom socialförvaltningen på såväl kort- som lång sikt och måste åtgärdas med en rad av åtgärder. Vi finner med denna bakgrund dessa föreslagna åtgärder som rimliga, då de på sikt kan möjliggöra en effektivisering av verksamheten utan att hota kärnverksamheten.

Vi har tidigare yrkat avslag på uppdrag att avskaffa LOV (Lagen och Valfrihetssystem) inom hemtjänsten, och detta står fast. LOV utgör för oss en grundbult och möjliggör för äldre att få rätten att välja och välja bort utförare inom hemtjänsten, något som vi ser som väldigt viktigt och närmast borde ses som en rättighet som gäller alla brukare då det handlar om vem som välkomnas in i den enskildes hem och den värdighet det innebär att få ha rätten att besluta över det. Nu har systemet inte fallit väl ut i Oskarshamn, på grund av högt ställda krav på utförare i form av krav på kollektivavtal (som inte är förenligt med upphandlingsmyndigheten och gällande lag) men också att den ersättningsnivå som uppdragsgivare får är väldigt låg jämfört med jämförbara kommuner. För oss är det en självklarhet att kontrollerna på såväl den egna organisationen som på privata utförare görs effektivt och grundligt för att se till så att enbart laglydiga och utförare av god kvalitet, är aktuella som utförare inom LOV.

Andreas Englund (KD),
2:e vice ord Socialnämnden

Beslutsunderlag

Bilaga 1. Socialnämndens åtgärdsplan för budget i balans 20250605
Bilaga 2. Socialnämndens åtgärdsplan för budget i balans tabell
Tjänsteutlåtande 2025-06-12.